De Schittering van Al-Andalus
Vrouwelijke Schoonheid in Vroege Islamitische Poëzie.

2025

Govert Westerveld

De Schittering van Al-Andalus
Vrouwelijke Schoonheid in Vroege Islamitische Poëzie.

2025

Govert Westerveld

De Schittering van Al-Andalus
Vrouwelijke Schoonheid in Vroege Islamitische Poëzie.

2025
Govert Westerveld

De Schittering van Al-Andalus: Vrouwelijke Schoonheid in Vroege Islamitische Poëzie.

© Govert Westerveld
Cronista Oficial de Blanca (2002-1919)
Hispanista de la Asociación Internacional de Hispanistas
Historiador Oficial de la Federación Mundial del Juego de Damas (FMJD)

ISBN: Hard cover (Lulu.com)
eBook: without ISBN

Dedicación

Dedico esta obra a

Los amantes de la Naturaleza

Dedicatoria

Dedico este trabajo a

Amantes de la naturaleza

Voorwoord

Het is alweer een tijdje geleden dat ik Ibn Zaydún ontmoette — de Andalusische dichter uit de elfde eeuw, wiens woorden nog steeds trillen van passie, verlangen en verlies. In zijn poëzie vond ik iets terug wat ik niet had verwacht: beelden. Beelden die mij hielpen mijn eigen innerlijk te zien, alsof zijn verzen een brug vormden tussen zijn tijd en de mijne, tussen zijn hart en het mijne.

Er is niets vertaald in het Nederlands van het Arabische werk van Ibn Zaydün. In het Spaans is het ook schaars. Dat maakte mijn zoektocht tegelijkertijd een avontuur en een plicht. Ik besloot hem te vertalen in het Nederlands, niet alleen om hem te begrijpen, maar om zijn ademhaling in mijn taal te horen. Die vertalingen werden een soort oefening, een training van de verbeelding. Want verbeelding is geen gave die men simpelweg ontvangt; het is iets dat moet worden gekweekt, verzorgd, aangemoedigd. En zo groeide, stap voor stap, een tuin van woorden in mij.

Die tuin leidde uiteindelijk tot mijn boek: "Poëzie uit het Levenshof van Murcia. In de Schaduw van Al-Andalus."

Waarom Murcia? Waarom Al-Andalus?

Murcia is een naam die niet iedereen kent, tenzij men geïnteresseerd is in Spaanse geschiedenis of geografie. Maar wie over Al-Andalus spreekt, spreekt over een wereld die grotendeels verdwenen is, maar waarvan

de echo’s zich nog steeds laten horen. Tijdens de hoogtijdagen van de islamitische beschaving in Iberië was Murcia een deel van dat rijk, een grensgebied tussen steden als Córdoba en Cartagena, een plek van landbouw, waterbeheer en cultuur. De rivieren die er stroomden, brachten leven, en met dat leven kwam ook poëzie.

Ik koos voor de titel "In de Schaduw van Al-Andalus" omdat ik me bewust ben van het feit dat ik in een tijd leef waarin die glorie slechts een herinnering is. En toch: die schaduw werpt licht. Niet het felle licht van de middagzon, maar het zachtere schijnsel van een ondergaande zon, dat alles kleurt met warme tinten en oude herinneringen. In die schaduw sta ik met mijn woorden. In die schaduw heb ik gezocht naar beelden, naar klanken, naar geuren.

En dat leidde tot de titel van mijn huidig boek: “De Schittering van Al-Andalus: Vrouwelijke Schoonheid in Vroege Islamitische Poëzie.”

Dit boek nodigt u uit op een reis naar het hart van een rijk verleden, een verleden dat verrassend genoeg nog altijd tastbaar is in het heden. We duiken in de schittering van Al-Andalus, niet als een ver verwijderde geschiedenis, maar als een levende nalatenschap, met name voelbaar in het bescheiden, maar voor mij zo betekenisvolle dorp Blanca.

Al 56 jaar is Blanca, gelegen in de regio Murcia, mijn ankerpunt. Talloze malen liep ik door haar straten, in elk seizoen, met wisselende stemmingen. Wat ik zag, voelde en rook, vormde de onuitputtelijke bron voor de gedichten in dit boek. Soms weerspiegelen ze mijn persoonlijke vreugde en verdriet, de ontmoetingen en

gemissen die mijn pad kruisten. Andere keren liet ik het landschap zelf spreken – de glooiende heuvels, de oude huizen, de dorre aarde, de smalle steegjes, en de serene stilte van een middag waarop zelfs de vogels zwijgen.

Jarenlang heb ik de geschiedenis van Blanca mogen bestuderen, een dorp dat bij de verdrijving van de moslims in 1613 voor maar liefst 98% uit (destijds gekerstende) moslims bestond. Deze mensen hadden zich in 1501 vrijwillig laten dopen en werden aanvankelijk als Nieuwe Christenen aanvaard. Maanden later volgde echter de gedwongen doop, waarna ze, net als vele anderen, als Moriscos werden bestempeld. De Spaanse overheid bestempelde zelfs de Nieuwe Christenen van Blanca als Moriscos, een miskenning van hun oude rechten. Desondanks keerden velen na tien jaar terug naar Blanca of vestigden zich in de nabijgelegen, beroemde Ricote-vallei, terwijl anderen zich verspreidden over andere plaatsen en provincies. Diverse vrouwen huwden met christenen, maar niettemin stroomde in 1654 nog steeds 80% 'moslimbloed' door de aderen van Blanca's inwoners. Tot op de dag van vandaag zijn de Moorse trekken en bepaalde gewoonten duidelijk zichtbaar onder veel dorpelingen.

Blanca is dan ook meer dan een locatie; het is een medeauteur, een stille getuige van mijn zoektocht. Hier leerde ik dat poëzie niet altijd ver hoeft te reiken. Soms ligt ze verscholen onder je voeten, in het stof van een pad, in het ruisen van een blad, in het gezicht van een oude bekende op straat.

De titel van dit boek, "De Schittering van Al-Andalus: Vrouwelijke Schoonheid in Vroege Islamitische

Poëzie", is dan ook geen toeval. Die schittering en nagalm van Al-Andalus ontdek ik nog steeds in Blanca, een plek waar men nog duidelijk die vrouwelijke eigenschappen kan waarnemen, zoals die destijds door de dichters van Al-Andalus werden beschreven. Daarom heb ik getracht deze vrouwelijke eigenschappen systematisch weer te geven in dit boek. U zult talloze verzen tegenkomen die dichters gebruikten om de schoonheid van de vrouw te bezingen. Er zijn twintig van dergelijke eigenschappen geselecteerd, elk met hun eigen karakter, stemming en oorsprong. Deze eigenschappen van de vrouw zijn geen abstracties; ze hebben voeten, handen, ogen. Ze kunnen lachen, huilen, twijfelen.

Elke eigenschap wordt verrijkt met observaties van zes kenners, en de vele dichtregels uit Al-Andalus bieden een unieke inhoud. Door deze structuur — eigenschap, poëtische citaten en inzichten van mentoren — wordt elke eigenschap een volwaardige studie op zich. Samen vormen ze een rijk en veelzijdig geheel dat zich uitstrekt over meer dan 500 pagina's. Dit is een boek dat niet alleen gelezen wil worden, maar ook bekeken, doorgenomen en — waar mogelijk — herkend.

Misschien herkent u iets van uzelf in deze regels, of ontdekt u een stukje Blanca, Murcia, of Al-Andalus in uw eigen omgeving. Misschien voelt u simpelweg de rust die ik probeerde vast te leggen, de sfeer van een tijd waarin men nog de tijd nam om stil te staan bij het moois in het leven.

Govert Westerveld

INHOUD

De Schittering van Al-Andalus

Vrouwelijke Schoonheid in Vroege Islamitische Poëzie.

VROUWELIJKE EIGENSCHAPPEN